

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2015 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ШРИФТОЗНАВСТВО

напрямок підготовки 6.030303 видавнича справа та редагування

Гуманітарний інститут

2015-2016 рік

Робоча програма “Шрифтознавство” для студентів
за напрямом підготовки 6.030303 видавнича справа та редагування,
галузі знань 0303 журналістика та інформація.
2015 року. – 18 с.

Розробник: Женченко І. В., старший викладач кафедри реклами
та зв’язків з громадськістю

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв’язків з
громадськістю

Протокол від “27” серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри реклами та зв’язків з громадськістю

Горбенко Г. В. (Горбенко Г. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Години відповідають робочому навчальному плану
Структура програми типова

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

Єременко О. В. (О.В. Єременко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від “27” серпня 2015 року № 1

Вчений секретар Г.Л.Видайчук
(Г.Л.Видайчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	5
II. Тематичний план навчальної дисципліни	6
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	7
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Шрифтознавство»	9
V. Плани практичних занять	10
VI. Завдання для самостійної роботи	13
VII. Система поточного та підсумкового контролю	14
VIII. Методи навчання	16
IX. Методичне забезпечення курсу	17
X. Теоретичні питання до заліку	17
XI. Рекомендована література	18

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Шрифтознавство» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на кафедрі реклами та зв'язків з громадськістю на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів журналістських спеціальностей відповідно до навчального плану денної форми навчання.

. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Шрифтознавство», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Метою навчальної дисципліни є освоєння студентом комплексу теоретичних знань і практичних навичок роботи зі шрифтами як засобом візуалізації текстової інформації.

Завдання курсу:

- вивчити історичні передумови розвитку мистецтва шрифтів;
- ознайомитися із класифікацією шрифтів, параметрами і графічними характеристиками шрифтів;
- освоїти комп'ютерні технології створення та редагування шрифтів;
- навчитися добирати шрифти для основного і додаткового текстів залежно від виду видання.

Під час практичних занять, індивідуальної та самостійної практичної роботи студенти *набувають уміння та навички*.

Вимоги до знань та вмінь:

Студент повинен знати:

- історичний та сучасний процес шрифтотворення;
- шрифтознавство: поняття, значення, методи;
- особливості абрису, стилю та сфер використання різних шрифтів;

Студент повинен уміти:

- давати визначення шрифтографічним поняттям;
- знати визначення і назви шрифтів;
- вільно давати оцінку якості шрифтографічного виконання;
- знати новітні технології створення та зберігання шрифтів.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 36 год., із них 8 год. – лекції, 6 год. – практичні заняття, 2 год. – модульний контроль, 20 год. – самостійна робота, залік.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Шрифтознавство» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом навчальної дисципліни «Шрифтознавство» є особливості шрифтового оформлення різних видів видань, параметри та елементи шрифтів.

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>1 кредитів</i></p> <p>Змістові модулі: <i>1 модуль</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>36 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань 0303 журналістика та інформація</p> <p>Шифр та назва напряму: напрямок 6.030303 видавнича справа та редагування</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 3.</p> <p>Семестр: 5.</p> <p>Аудиторні заняття: 14 годин, з них:</p> <p>Лекції: <i>8 годин</i></p> <p>Практичні заняття: <i>6 годин</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: 2 години</p> <p>Самостійна робота: 20 годин</p> <p>Вид контролю: <u>залік</u></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Консультацій	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I								
Типографіка як наука про мистецтво шрифтів								
1.1	Виникнення письма. Становлення і розвиток римських шрифтів	2	2	2				
1.2	Шрифти раннього середньовіччя. Готичне письмо. Шрифти епохи відродження. Слов'янське письмо	2	2	2				
1.3	Історія становлення і розвитку шрифтів	2	2		2			
1.4	Класифікація, графічні ознаки шрифтів. Типографіка: правила і творчість	2	2	2				
1.5	Класифікація, графічні ознаки шрифтів	6					6	
1.6	Практичне застосування засобів типографіки у різних видах друкованої продукції	8	2		2		6	
1.7	Формати шрифтових файлів. Модульні сітки. Програми-редактори шрифтів	2	2	2				
1.8	Застосування шрифтових ефектів у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator	2	2		2			
1.9	Сучасні виразні засоби роботи з набірними шрифтами	8					8	
1.10	Основи роботи з комп'ютерними програмами-редакторами шрифтів							
1.11	Модульна контрольна робота	2						2
	Залік							
	Разом за навчальним планом	36	14	8	6		20	2

ІІІ. ПРОГРАМА

Змістовий модуль І

ТИПОГРАФІКА ЯК НАУКА ПРО МИСТЕЦТВО ШРИФТІВ

Лекція 1. Виникнення письма. Становлення і розвиток римських шрифтів (2 год.)

Примітивна форма письма – малюнкове письмо. Піктографічне письмо. Особливості розвитку піктографії. Словесно-складові системи письма. Шумерське письмо. Фінікійське та грецьке письмо.

Становлення і розвиток римських шрифтів: римське монументальне письмо, капітальний квадратний шрифт, рустичне письмо, ініціальне письмо, напівініціальне письмо.

Лекція 2. Шрифти раннього середньовіччя. Готичне письмо. Шрифти епохи відродження. Слов'янське письмо (2 год.)

Різновиди шрифтів раннього середньовіччя. Каролінгський мінукул як шрифт Західної Європи. Готичне письмо: текстура, бастардне письмо, ротунда, фрактура як види готичного письма. Шрифти епохи Відродження: гуманістичний мінукул, гуманістичний курсив. Розвиток мистецтва каліграфії. Слов'янське письмо.

Практичне заняття 1. Історія становлення і розвитку шрифтів (2 год.)

Лекція 3. Класифікація, графічні ознаки шрифтів. Типографіка: правила і творчість (2 год.)

Види шрифтів за призначенням: текстові шрифти (основні, додаткові, акцидентні, технічні, службові); зображальні та текстові ініціали, титульні шрифти.

Графічні ознаки шрифтів: елементи літери, гарнітура шрифту, накреслення, розмір (кегель) шрифту, проміжки як складник шрифту.

Правила формування друкованої сторінки, побудова шрифтовими засобами взаємопідпорядкованості текстів, фраз, рубрик, виділень, окремих слів. Засоби досягнення читабельності тексту.

Практичне заняття 2. Класифікація, графічні ознаки шрифтів (2 год.)

Практичне заняття 3. Практичне застосування засобів типографіки у різних видах друкованої продукції (2 год.)

Лекція 4. Формати шрифтових файлів. Модульні сітки.**Програми-редактори шрифтів (2 год.)**

Формати шрифтових файлів: формати PostScript, TrueType, Open Type. Міжплатформова сумісність шрифтів. Таблиці ASCII та UNICODE. Проблеми кодування шрифтових файлів. Особливості форматів шрифтових файлів. Особливості управління файлами операційних систем (зіпсовані, загублені шрифтові файли, дублювання шрифтів, інсталяція шрифту в документ). Авторське право у галузі шрифтів. Програми-редактори шрифтів.

Практичне заняття 4. Застосування шрифтових ефектів у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator (2 год.)***Практичне заняття 5. Сучасні виразні засоби роботи з набірними шрифтами (2 год.)******Практичне заняття 6. Основи роботи з комп'ютерними програмами-редакторами шрифтів (2 год.)***

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ШРИФТОЗНАВСТВО»

Разом: 36 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 6 год.,
самостійна робота – 20 год., мк – 2 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	Змістовий модуль I										
Назва модуля	Типографіка як мистецтво роботи зі шрифтами										
Кількість балів за модуль	77 б.										
Лекції	відвідування – 4 б.										
Теми лекцій	Виникнення письма. Становлення і розвиток римських шрифтів. – 1 б.	Шрифти раннього середньовіччя. Готичне письмо. Шрифти епохи відродження. Слов'янське письмо. – 1 б.	Класифікація, графічні ознаки шрифтів. Правила формування друкованої сторінки. - 1 б	Формати шрифтових файлів. Модульні сітки. Програми-редактори шрифтів. – 1 б.							
Теми практичних занять					Виникнення письма. Історія становлення і розвитку шрифтів – Класифікація, графічні ознаки шрифтів 1+10 б.	Практичне застосування засобів типографіки у різних видах друкованої продукції. – Застосування шрифтових ефектів у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator – 1+10 б.				Сучасні виразні засоби роботи з набірними шрифтами Основи роботи з комп'ютерними програмами-редакторами шрифтів – 1+10 б.	
Самостійна робота	5x3=15 б.										
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.										
Підсумковий контроль	ПМК (залік)										

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

Практичне заняття 1. Виникнення письма. Історія становлення і розвитку шрифтів (1 год.)

План

1. Виникнення письма.
2. Становлення і розвиток римських шрифтів.
3. Шрифти раннього середньовіччя.
4. Готичне письмо.
5. Шрифти епохи відродження.
6. Слов'янське письмо.

Література

Основна:

1. *Гордон Ю.* Книга про букви от Аа до Яя / Юрий Гордон. – М. : Изд-во студии Артемия Лебедева, 2006.
2. *Савін В.* Типографіка : навч. посіб. / В. Савін. – К. : Вересень, 2003.
3. *Таранов Н. Н.* Рукописный шрифт : учеб. пособ. / Н. Н. Таран. – Львов : Вища школа, 1986.
4. *Герчук Е.* Архитектура книги / Елена Герчук. – М. : ИндексМаркет, 2012. – 208 с.

Додаткова:

5. *Фотонаборные шрифты* : каталог-справочник. – М.: Книга, 1985.
6. *Капр, Albert.* Schiffkunst. – Dresden, 1985.

Практичне заняття 2. Класифікація, графічні ознаки шрифтів (1 год.)

План

1. Текстові шрифти (основні, додаткові, акцидентні, технічні, службові).
2. Зображальні та текстові ініціали.
3. Титульні шрифти.
4. Графічні ознаки шрифтів: елементи літери, гарнітура шрифту, накреслення, розмір (кегель) шрифту, проміжки як складник шрифту.

Література

Основна:

1. *Гиленсон П. Г.* Справочник художественного и технического редактора / П. Г. Гиленсон. – М.: Книга, 1988.
2. *Гордон Ю.* Книга про букви от Аа до Яя / Юрий Гордон. – М. : Изд-во студии Артемия Лебедева, 2006.
3. *Рукопис – художественный редактор – книга* : сборник / сост. Е. Б. Адамов. – М. : Книга, 1985.
4. *Художественное оформление и конструирование книги* / Е. Б. Адамова и др. – М. : Книга, 1971.
5. *Шевченко В.* Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту : конспект лекцій / Вікторія Шевченко. – К. : Інститут журналістики, 2005.
6. *Герчук Е.* Архитектура книги / Елена Герчук. – М. : ИндексМаркет, 2012. – 208 с.

Додаткова:

7. Буковецкая О. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О. Буковецкая. — М. : ДМК, 2000. — 304 с.

Практичне заняття 3. Практичне застосування засобів типографіки у різних видах друкованої продукції (1 год.)*План*

1. Аналіз-коментар дотримання правил типографіки у книжкових виданнях.
2. Аналіз-коментар дотримання правил типографіки у газетних та журнальних виданнях.
3. Аналіз-коментар дотримання правил типографіки у рекламних виданнях.

Література**Основна:**

1. Гиленсон П. Г. Справочник художественного и технического редактора / П. Г. Гиленсон. — М.: Книга, 1988.
2. Гордон Ю. Книга про буквы от Аа до Яя / Юрий Гордон. — М. : Изд-во студии Артемия Лебедева, 2006.
3. Рукопис – художественный редактор – книга : сборник / сост. Е. Б. Адамов. — М. : Книга, 1985.
4. Савін В. Типографіка : навч. посіб. / В. Савін. — К. : Вересень, 2003.
5. Художественное оформление и конструирование книги / Е. Б. Адамова и др. — М. : Книга, 1971.

Додаткова:

6. Буковецкая О. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О. Буковецкая. — М. : ДМК, 2000. — 304 с.
7. *Digital Typefaces*. Цифровые шрифты. — М. : Пара Тайп, 2004.
8. *Kapr, Albert. Schifftkunst*. — Dresden, 1985.

Практичне заняття 4. Застосування шрифтових ефектів у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator (1 год.)*План*

1. Шрифтові ефекти в Adobe Photoshop.
2. Шрифтові ефекти в Adobe Illustrator.

Основна:

1. Гиленсон П. Г. Справочник художественного и технического редактора / П. Г. Гиленсон. — М.: Книга, 1988.
2. Женченко І. В. Комп'ютерна графіка : Adobe Photoshop CS4 : практикум / І. В. Женченко, М. І. Женченко. — К. : Жнець, 2013. — 40 с. : іл.
3. Рукопис – художественный редактор – книга : сборник / сост. Е. Б. Адамов. — М. : Книга, 1985.
4. Принг, Роджер. Энциклопедия шрифтовых эффектов в Photoshop : пер. с англ. / Роджер Принг. — М. : Изд. дом «Вильямс», 2004.

Додаткова:

5. Буковецкая О. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О. Буковецкая. — М. : ДМК, 2000. — 304 с.

Практичне заняття 5. Сучасні виразні засоби роботи з набірними шрифтами (1 год.)

План

1. Аналіз зразків сучасних виразних засобів роботи з набірними шрифтами.
2. Трансформація набірного шрифту, ілюзія трьохмірності.
3. Створення домінант усередині слів, речень.

Література

Основна:

1. Рукопис – художественный редактор – книга : сборник / сост. Е. Б. Адамов. – М. : Книга, 1985.
2. Савін В. Типографіка : навч. посіб. / В. Савін. – К. : Вересень, 2003.
3. Снарський О. В. Шрифт в мистецтві художнього оформлення /О. В. Снарський. – К. : Реклама, 1975.

Додаткова:

4. Буковецкая О. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О. Буковецкая. — М. : ДМК, 2000. — 304 с.
5. Фотонаборные шрифты : каталог-справочник. – М.: Книга, 1985.
6. *Digital Typefaces*. Цифровые шрифты. – М. : Пара Тайп, 2004.
7. *Kapr, Albert. Schiffkunst*. – Dresden, 1985.

Практичне заняття 6. Основи роботи з комп'ютерними програмами-редакторами шрифтів (1 год.)

План

1. Формати шрифтових файлів.
2. Міжплатформова сумісність шрифтів. Проблеми кодування шрифтових файлів.
3. Особливості форматів шрифтових файлів.
4. Особливості управління файлами в операційній системі.
5. Програми-редактори шрифтів.

Основна:

1. Рукопис – художественный редактор – книга : сборник / сост. Е. Б. Адамов. – М. : Книга, 1985.
2. Савін В. Типографіка : навч. посіб. / В. Савін. – К. : Вересень, 2003.
3. Снарський О. В. Шрифт в мистецтві художнього оформлення /О. В. Снарський. – К. : Реклама, 1975.

Додаткова:

4. Буковецкая О. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О. Буковецкая. — М. : ДМК, 2000. — 304 с.
5. Фотонаборные шрифты : каталог-справочник. – М.: Книга, 1985.
6. *Digital Typefaces*. Цифровые шрифты. – М. : Пара Тайп, 2004.
7. *Kapr, Albert. Schiffkunst*. – Dresden, 1985.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

(20 год.)

Тема 2. Класифікація, графічні ознаки шрифтів

Підготувати презентацію з прикладами застосування різних видів шрифтів у книжковій, журнальній та газетній видавничій продукції (6 год.)

Тема 3. Практичне застосування засобів типографіки у різних видах друкованої продукції

Провести докладний аналіз формату набору сторінки книги, журналу, газети та визначити прийоми типографіки, застосовані в обраному прикладі (приклади подавати як слайди презентації).

Аналіз слід проводити за схемою:

1. Вид верстки;
2. Кегль шрифту основного тексту, заголовного, додаткового;
3. Інтерліньяж, спосіб визначення абзаців;
4. Прийоми виділень усередині тексту;
5. Застосування кількох гарнітур;
6. Розташування і відбивка заголовків від тексту;
7. Характер побудови початкової і кінцевої шпальт (6 год.)

Тема 4. Сучасні виразні засоби роботи з набірними шрифтами

Підготувати зразки сучасних виразних засобів роботи зі шрифтами:

- 1) Незвичайні контрасти розмірів, накреслень;
- 2) Блочна або фігурна побудова;
- 3) Набір лише «своїм» шрифтом і застосування «чужого»;
- 4) Виворотка, контраст позитиву-негативу;
- 5) Перенасиченість формату друкованим матеріалом і навпаки – надмір чистого паперу (8 год.).

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I (20 год.)			
Тема 1. Класифікація, графічні ознаки шрифтів	Практичні заняття, модульний контроль, залік	5	VI
Тема 3. Практичне застосування засобів типографіки у різних видах друкованої продукції	Практичні заняття, модульний контроль, залік	5	VIII
Тема 4. Сучасні виразні засоби роботи з набірними шрифтами	Практичне заняття, модульний контроль, залік	5	X
<i>Разом: 20 год.</i>		<i>Разом: 15 балів</i>	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Шрифтознавство» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю**

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
2	Відвідування лекційних та практичних занять	1	4+3	4+3
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	3	15
4	Робота на практичному занятті	10	3	30
5	Модульна контрольна робота	25	1	25
максимальна кількість балів 77				

Розрахунок: $77:100 = 0,7$

Студент набрав: 65 балів

Оцінка: $65:0,7 = 93$ (балів за семестр)

Таблиця 8.2

**Порядок переведення рейтингових показників
успішності у європейські оцінки ECTS**

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 - 68	«задовільно»	E
69 – 74		D
75 - 81	«добре»	C
82– 89		B
90 – 100	«відмінно»	A

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульна контрольна робота.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* проекти.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення проблемних ситуацій, робота над груповими проектами.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульної контрольної роботи);

X. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Виникнення письма.
2. Становлення і розвиток римських шрифтів.
3. Шрифти раннього середньовіччя.
4. Готичне письмо.
5. Шрифти епохи відродження.
6. Слов'янське письмо.
7. Види текстових шрифтів.
8. Зображальні та текстові ініціали.
9. Титульні шрифти.
10. Графічні ознаки шрифтів: елементи літери, гарнітура шрифту, накреслення, розмір (кегль) шрифту, проміжки як складник шрифту.
11. Правила побудови шрифтовими засобами взаємопідпорядкованості текстів, фраз, рубрик, виділень, окремих слів.
12. Засоби досягнення читабельності тексту.
13. Формати шрифтових файлів.
14. Міжплатформна сумісність шрифтів.
15. Особливості управління файлами в операційній системі.
16. Авторське право у галузі шрифтів.
17. Характеристика програм-редакторів шрифтів.
18. Особливості шрифтового оформлення композицій з суцільним і несукцільним текстом.
19. Прийоми отримання шрифтовими засобами зображувального образу.
20. Шрифтові ефекти в Adobe Photoshop та в Adobe Illustrator.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. *Гиленсон П. Г.* Справочник художественного и технического редактора / П. Г. Гиленсон. – М.: Книга, 1988.

2. *Гордон Ю.* Книга про буквы от Аа до Яя / Юрий Гордон. – М. : Изд-во студии Артемия Лебедева, 2006.
 3. *Женченко І. В.* Комп'ютерна графіка : Adobe Photoshop CS4 : практикум / І. В. Женченко, М. І. Женченко. — К. : Жнець, 2013. — 40 с. : іл.
 4. *Герчук Е.* Архитектура книги / Елена Герчук. – М. : ИндексМаркет, 2012. – 208 с.
 5. *Рукопис – художественный редактор – книга : сборник / сост. Е. Б. Адамов.* – М. : Книга, 1985.
 6. *Савін В.* Типографіка : навч. посіб. / В. Савін. – К. : Вересень, 2003.
 7. *Снарський О. В.* Шрифт в мистецтві художнього оформлення / О. В. Снарський. – К. : Реклама, 1975.
 8. *Таранов Н. Н.* Рукописный шрифт : учеб. пособ. / Н. Н. Таран. – Львов : Вища школа, 1986.
 9. *Феличи, Джеймс.* Типографика: шрифт, верстка, дизайн / Джеймс Феличи, пер. с англ. С. И. Пономаренко. – СПб. : БХВ-Петербург, 2007.
 10. *Художественное оформление и конструирование книги / Е. Б. Адамова и др.* – М. : Книга, 1971.
 11. *Шевченко В.* Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту. Конспект лекцій / Вікторія Шевченко. – К. : Інститут журналістики, 2005.
- Додаткова:**
12. *Буковецкая О.* Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О. Буковецкая. — М. : ДМК, 2000. — 304 с.
 13. *Принг, Роджер.* Энциклопедия шрифтовых эффектов в Photoshop : пер. с англ. / Роджер Принг. — М. : Изд. дом «Вильямс», 2004.
 14. *Фотонаборные шрифты : каталог-справочник.* – М.: Книга, 1985.
 15. *Digital Typefaces.* Цифровые шрифты. – М. : Пара Тайп, 2004.
 16. *Kapr, Albert.* Schifftkunst. – Drezden, 1985.